

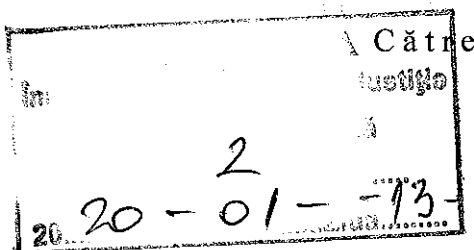
ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BRAȘOV

Cabinetul Președintelui

Nr. 2327/33/2019 din 8 ianuarie 2020

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În temeiul dispozițiilor art. 514 Cod procedură civilă, art. 21 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015 și pct. II.7 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 725/2015, vă solicităm să vă pronunțați asupra unei probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești, referitoare la *„competența materială procesuală a secțiilor civile în litigiile având ca obiect plata de despăgubiri materiale și morale formulate de terțe persoane păgubite prin producerea accidentelor de circulație, în care calitatea procesuală pasivă o are asigurătorul RCA, iar persoana vinovată are calitate de intervenient forțat sau de pârât alături de asigurătorul RCA, cât și în litigiile privind acțiunile în regres formulate de asigurător împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului. Natura juridică a răspunderii asigurătorului față de terțul păgubit (secțiile civile sau secțiile specializate în litigii cu profesioniști)”*.

Vă înaintăm copia hotărârii colegiului de conducere al Curții de Apel Brașov nr. 117/16 decembrie 2019 și materialul constituit în legătură cu chestiunea de drept ce face obiectul sesizării.

Cu deosebită considerație,

Președintele Curții de Apel Brașov
Judecător Nicoleta Hădărean

Grefier documentarist,
Lucica Gogiu

CURTEA DE APEL BRAȘOV
Colegiul de conducere

HOTĂRÂREA nr. 117
emisă astăzi, 16 decembrie 2019

Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, convocat și întrunit în ședința din 16 decembrie 2019 în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. q și art. 23 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, a luat în dezbateri punctul XI al ordinii de zi, respectiv, *referatul președintelui secției civile privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu un recurs în interesul legii.*

Prin referatul formulat se solicită colegiului de conducere ca, în temeiul prevederilor art. 514 Cod procedură civilă, art. 21 alin. 2 din Hotărârea C.S.M. nr.1375/2015 și pct. II.7 din Hotărârea C.S.M. nr. 725/2015, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema de drept soluționată diferit de instanțele judecătorești din circumscripția Curții de Apel Brașov și de alte instanțe din țară, referitoare la „*competența materială procesuală a secțiilor civile în litigiile având ca obiect plata de despăgubiri materiale și morale formulate de terțele persoane păgubite prin producerea accidentelor de circulație, în care calitatea procesuală pasivă o are asiguratorul RCA, iar persoana vinovată are calitate de intervenient forțat sau de pârât alături de asiguratorul RCA, cât și în litigiile privind acțiunile în regres formulate de asigurator împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului. Natura juridică a răspunderii asiguratorului față de terțul păgubit (secțiile civile sau secțiile specializate în litigii cu profesioniști)*”.

Problema de drept ce a creat divergență de practică judiciară vizează stabilirea competenței materiale procesuale a secției corespunzătoare din cadrul tribunalelor, după caz, al curților de apel, care trebuie să soluționeze, în faza apelului, cererile având ca obiect plata de despăgubiri materiale și morale formulate de terțele persoane păgubite prin producerea accidentelor de circulație, în care calitatea procesuală pasivă o are asiguratorul RCA, iar persoana vinovată are calitate de intervenient forțat sau de pârât alături de asiguratorul RCA, cât și în litigiile privind acțiunile în regres formulate de asigurator împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului.

Dispoziții legale incidente:

- **Legea nr. 71/2011** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil.

Art. 226:

(1) Prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea colegiului de conducere al instanței, în raport cu numărul cauzelor, se pot înființa, în cadrul secțiilor civile, complete specializate pentru soluționarea anumitor categorii de litigii, în considerarea obiectului sau naturii acestora, precum:

- a) cererile în materie de insolvență, concordat preventiv și mandat ad hoc;
- b) cererile în materia societăților comerciale și a altor societăți, cu sau fără personalitate juridică, precum și în materia registrului comerțului;
- c) cererile care privesc restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței;
- d) cererile privind titlurile de valoare și alte instrumente financiare.

(2) La înființarea completelor specializate potrivit alin. (1) se va ține seama de următoarele criterii:

- a) asigurarea unui volum de activitate echilibrat între judecătorii secției;
- b) specializarea judecătorilor și necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora;
- c) respectarea principiului repartizării aleatorii.

(3) Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii prevăzută la alin. (1) își va produce efectele de la data intrării în vigoare a Codului civil.

- Codul civil:

Art. 3. Aplicarea generală a Codului civil:

(1) Dispozițiile prezentului cod se aplică și raporturilor dintre profesioniști, precum și raporturilor dintre aceștia și orice alte subiecte de drept civil.

(2) Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere.

(3) Constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.

- Legea nr. 304/2004:

Art. 35 alin. 2, conform căruia „În cadrul curților de apel funcționează, în raport cu complexitatea și numărul cauzelor, secții sau, după caz, completuri specializate pentru cauze civile, cauze cu profesioniști, cauze penale, cauze cu minori și de familie, cauze de contencios administrativ și fiscal, cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii, precum și completuri specializate pentru cauze maritime și fluviale”

Art. 36 alin. 3, potrivit căruia „În cadrul tribunalelor funcționează, în raport cu complexitatea și numărul cauzelor, secții sau, după caz, completuri specializate pentru cauze civile, cauze cu profesioniști, cauze penale, cauze cu minori și de familie, cauze de contencios administrativ și fiscal, cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii, precum și completuri specializate pentru cauze maritime și fluviale.”

- Legea nr. 137/2017:

Art. 22. Stabilirea despăgubirilor:

(1) Despăgubirea se stabilește și se plătește în conformitate cu prevederile art. 14, iar în cazul stabilirii despăgubirii prin hotărâre judecătorească, drepturile persoanelor prejudiciate prin accidente produse de vehicule aflate în proprietatea persoanelor asigurate în România se exercită împotriva asigurătorului RCA, în limitele obligației acestuia cu citarea obligatorie a persoanei/persoanelor răspunzătoare de producerea accidentului în calitate de intervenienți forțați.”

Decizia nr. 18/2016 pronunțată de Î.C.C.J. în cadrul RIL, prin care s-a statuat cu efect obligatoriu, conform art. 517 alin. 4 Cod procedură civilă, că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 226 alin. (1) și art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare, „*Competența materială procesuală a tribunalelor/secțiilor specializate se determină în funcție de obiectul sau natura litigiilor de genul celor avute în vedere cu titlu exemplificativ de art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare.*”

În cadrul Curții de Apel Brașov - Secția civilă, problema de drept care a generat practica divergentă s-a ivit în cadrul soluționării cauzelor privind conflictul negativ de competență între Secția a II-a Civilă de contencios administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Brașov și Secția I Civilă din cadrul aceluiași tribunal.

În fapt, litigiile care au determinat apariția soluțiilor divergente, au ca obiect fie plata de despăgubiri materiale și morale formulate de terțele persoane păgubite prin producerea accidentelor de circulație, în care calitatea procesuală pasivă o are asiguratorul RCA, iar persoana vinovată are calitate de intervenient forțat sau de pârât, alături de asiguratorul RCA, fie acțiuni în regres formulate de asigurator împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului.

În vederea analizării oportunității promovării unui recurs în interesul legii, au fost emise adrese către curțile de apel din țară pentru a fi comunicată jurisprudență referitoare la această problemă de drept, constatându-se cu această ocazie că există practică neunitară atât la nivelul curților de apel cât și în interiorul aceluiași secții, ceea ce justifică aplicarea dispozițiilor art. 514 și 515 Cod procedură civilă. Astfel, în problema juridică anterior expusă se conturează două opinii:

I. Într-o primă orientare, s-a apreciat că în acțiunile cu obiectul menționat competența materială procesuală în soluționarea apelului îi revine secției specializate în materia litigiilor cu profesioniști.

Argumentele care stau la baza acestei opinii sunt următoarele:

- instanța nu a fost investită în mod expres cu antrenarea răspunderii civile delictuale, aceasta fiind stabilită anterior (de exemplu, printr-un proces verbal de contravenție), sau nu a fost contestată de părțile contractului de asigurare (de exemplu, în cazul existenței unei constatări amiabile), obiectul cererii constituindu-l strict acordarea de despăgubiri prin antrenarea răspunderii civile contractuale, în temeiul contractului de asigurare. Executarea contractului de asigurare se circumscrie activității economice a asiguratorului, ca profesionist.

- raporturile juridice dintre părți au fost stabilite inițial prin contractul de asigurare care a fost încheiat în cadrul activității economice desfășurate de pârâtă, motiv pentru care acțiunea se circumscrie sferei litigiilor avute în vedere cu titlu exemplificativ de art. 226 alin. 1 din Legea nr. 71/2011, în funcție de obiectul sau natura litigiilor. Este vorba tot de o răspundere contractuală a societății de asigurare în raport cu terțul păgubit, fondată pe dispozițiile art. 50 din Legea nr. 136/1995, respectiv, art. 22 din Legea nr. 132/2017, întrucât ea izvorăște tot din contractul de asigurare și din lege.

- polița de asigurare a fost încheiată de asigurator în cadrul activității economice care reprezintă obiectul de activitate uzual al societății de asigurare, plata despăgubirii reprezentând astfel chiar o componentă a activității sale, fiind atrase astfel dispozițiile art. 226 alin. 1 din Legea nr. 71/2011. Prin urmare, litigiul izvorăște din activitatea de asigurare de răspundere civilă obligatorie, desfășurată de către asigurator, respectiv, din faptele de asigurare pe care acesta este obligat, conform legii, să le săvârșească când intervine riscul asigurat.

- asiguratorul este un profesionist, iar în obiectul activității sale profesionale intră obligația de despăgubire, precum și activitatea de regres și recuperare (art. 50 din Legea nr. 136/1995, respectiv, art. 22 din Legea nr. 137/2017).

În sensul acestei opinii au fost pronunțate următoarele hotărâri:

1. Curtea de Apel Brașov: Dosar civil nr. 123/64/2019 - sentința civilă nr. 18/4.03.2019; dosar civil nr. 59/64/2019 - sentința nr. 20/05.03.2019; sentințe date în stabilirea competenței în favoarea secției a II-a civile, sentința civilă nr. 87/10.12.2019 pronunțată în dosar nr. 613/64/2019.

2. Curtea de Apel Bacău: Încheierile pronunțate în dosarul nr. 17445/180/2016* și în dosarul nr. 2568/180/2017* de Tribunalul Bacău - Secția I Civilă.

3. Curtea de Apel București:

Secția a III-a Civilă și pentru cauze cu minori și familie – practică neunitară, opinia majoritară fiind în sensul că natura juridică a răspunderii asiguratorului față de terțul păgubit atrage competența secțiilor specializate în litigiul cu profesioniști.

În acest sens sunt:

- Încheierea nr. 21A/16.05.2019 pronunțată în dosarul nr. 609/122/2018;
- Încheierea nr. 23/09.11.2017, pronunțată în dosarul nr. 1030/116/2016;
- Decizia civilă nr. 718A/20.05.2019, pronunțată în dosarul nr. 1536/299/2018**;
- Decizia civilă nr. 775A/30.05.2019 pronunțată în dosarul nr. 1588/299/2018**;
- Încheierea din 17.09.2018, dosar nr. 1724/98/2015;
- Încheierea nr. 7R/08.03.2019, pronunțată în dosar. nr. 2620/94/2016;
- Încheierea nr. 15A/11.04.2019, pronunțată în dosarul nr. 3773/202/2018;
- Încheierea nr. 13R/08.10.2018, pronunțată în dosarul nr. 13309/236/2014;
- Încheierea nr. 32A/04.10.2018, pronunțată în dosarul nr. 60/122/2017;
- Încheierea nr. 8A/17.02.2016, din dosarul nr. 531/116/2015;
- Încheierea nr. 20, pronunțată în dosar nr. 533/116/2015;

Secția a VI-a Civilă - practică unitară: Decizia civilă nr. 399A/07.03.2019 pronunțată în dosarul nr. 642/2/2019;

Tribunalul București – Secția a III-a și Secția a IV-a Civilă: încheierea din 06.02.2019 pronunțată în dosarul nr. 12414/303/2018; încheierea din 13.02.2019 din dosarul nr. 12334/303/2018;

Tribunalul Ilfov - Secția Civilă și **Tribunalul Teleorman** - Secția Civilă nu au înaintat practică judiciară relevantă.

4. Curtea de Apel Cluj:

Secția I Civilă opinează în sensul că secțiilor/instanțelor specializate le aparține competența de soluționare în cauzele având ca obiect acțiuni în regres, exemplificativ fiind indicată sentința civilă nr. 158/F/2019 pronunțată în dosarul nr. 5757/328/2017.

Tribunalul Maramureș - Secția a II-a Civilă: practică neunitară, fiind anexate următoarele hotărâri relevante: decizia civilă nr. 865/11.05.2018 pronunțată în dosar nr. 5887/182/2015, decizia civilă nr. 182/A28.02.2019 pronunțată în dosar nr. 1729/336/2016.

- Secția I Civilă – opinie unitară.

5. Curtea de Apel Constanța:

Secția I Civilă - practică unitară: decizia nr. 68/C/21.11.2018, 81/C/21.11.2018 și 150/C din 05.11.2018.

Secția a II-a Civilă, de contencios administrativ și fiscal - practică neunitară, exemplificând conflictul negativ de competență ivit între cele două secții, soluționat de ÎCCJ prin Decizia nr. 1065/16.05.2019 pronunțată în dosar nr. 1285/88/2017*, în favoarea Secției a II-a Civilă.

Tribunalul Bistrița-Năsăud - Secția a II Civilă: încheierea pronunțată la data de 25.05.2017 în dosarul nr. 1305/112/2017, încheierea din data de 08.06.2017 pronunțată în dosar nr. 269/112/2017.

6. Curtea de Apel Craiova:

Opinia unitară la nivelul ambelor secții civile:

- sentința civilă nr. 616/03.12.2018 pronunțată de Tribunalul Olt - Secția I Civilă în dosarul nr. 3352/207/2017; decizia nr. 87/11.04.2019 pronunțată de Tribunalul Olt și decizia nr. 548/02.10.2019 pronunțată de Curtea de Apel Craiova în dosar nr. 7757/299/2017; sentința nr. 256/01.07.2015 pronunțată în dosarul nr. 13873/63/2014;

Tribunalul Dolj: sentința nr. 247/20.06.2017 pronunțată în dosarul nr. 7538/63/2016; sentința nr. 368/27.06.2017 pronunțată în dosarul nr. 11569/62/2015*; sentința nr. 26/30.01.2018 pronunțată în dosarul nr. 12255/63/2017; sentința nr. 39/07.03.2018 pronunțată în dosarul nr. 7338/63/2017; sentința nr. 157/04.06.2019 pronunțată în dosarul nr. 3858/63/2018; sentința nr. 175/03.07.2019 pronunțată în dosarul nr. 568/63/2019.

Tribunalul Gorj, Secția a II-a Civilă, opinie unitară;

Tribunalul Mehedinți – nu a fost înregistrată practică neunitară, litigiile fiind înregistrate în cadrul Secției a II-a Civilă de contencios administrativ și fiscal.

7. Curtea de Apel Galați:

Secția I Civilă, opinie majoritară.

În cadrul acestei curți de apel, litigiile au fost date în competența Secției I Civilă, conform hotărârilor colegiului de conducere nr. 72/2012 și 7/2013, pentru echilibrarea volumului de activitate al celor două secții, iar nu prin raportare la natura juridică a litigiilor.

- Sentința civilă nr. 28/F-CC/19.03.2019 pronunțată în dosar nr. 1260/91/2018*; sentința civilă nr. 42/F-CC/24.04.2019 pronunțată în dosar nr. 11381/231/2016*;

Tribunalul Galați a diferențiat competența în funcție de tipul de contract de asigurare existent, respectiv, poliță RCA sau contract CASCO, apreciind că numai în cazul celui din urmă, competența aparține Secției a II-a Civilă, în cazul primului tip, competența fiind în favoarea secției I Civile.

În acest sens: încheierea din 15.10.2014 pronunțată în dosarul nr. 2084/838/2012**, sentința civilă nr. 238/17.04.2014 - dosar nr. 7923/121/2013, încheierea din 29.05.2017 pronunțată în dosar nr. 4528/196/2016*.

Tribunalul Brăila - practică neunitară, opinia Secției I Civile fiind în sensul competenței în favoarea secției specializate în litigii cu profesioniștii.

Tribunalul Vrancea, practică neunitară, Secția I Civilă. Nu s-a atașat practică judiciară relevantă.

8. Curtea de Apel Iași nu a înregistrat practică neunitară.

9. Curtea de Apel Oradea:

- Sentința civilă nr. 3/2019-P pronunțată în dosar nr. 1215/111/2018*, sentința civilă nr. 60/2018-P pronunțată în dosar nr. 769/111/2018*, sentința civilă nr. 45/2018/PI pronunțată în dosar nr. 7228/111/2017*, sentința civilă nr. 37/2018-PI pronunțată în dosar nr. 7280/111/2017*.

Tribunalul Bihor, secția I Civilă: încheierea nr. 46/C/CC/27.06.2018 pronunțată în dosar nr. 769/111/2018, încheierea nr. 24/C/CC/25.04.2018 din dosar nr. 7228/111/2017 și sentința nr. 45/22.05.2018-Pi pronunțată în același dosar; sentința civilă nr. 37/PI/24.04.2018 în dosar nr. 7280/111/2017*.

Tribunalul Satu Mare: în litigiile introduse de terțele persoane păgubite prin producerea accidentelor de vehicule împotriva asigurătorului RCA, precum și în acțiunile în regres, competența revine Secției a II-a Civilă, secție specializată. În acest sens sunt: încheierea nr. 1/Ap/11.01.2019 pronunțată în dosarul nr. 32/266/2017, încheierea nr. 20/D/CC/04.02.2109 pronunțată în dosarul nr. 153/83/2019, sentința civilă nr. 127/C/19.11.2018 dosar nr. 1215/111/2018*.

10. Curtea de Apel Pitești - practică neunitară între secții.

Secția I Civilă - practică unitară:

- încheierile de declinare a competenței pronunțate în dosarele nr. 3853/280/2017, 384/288/2015*, 3915/280/2018 și 216/828/2016* și regulatorul de competență pronunțat de ÎCCJ în dosar nr. 9804/288/2015*

Secția a II-a Civilă, de contencios administrativ și fiscal - practică neunitară: decizia nr. 368/A-Com/19.06.2019 în dosar nr. 2782/109/2018*, decizia nr. 1500/R-Com/07.11.2019 pronunțată în dosar nr. 18023/280/2015.

Tribunalul Argeș și Tribunalul Specializat Argeș - practică neunitară.

Astfel, Tribunalul Argeș - Secția Civilă: decizia nr. 3170/21.10.2015 pronunțată în dosar nr. 634/828/2014, decizia nr. 1791/09.04.2019, pronunțată în dosar nr. 544/205/2018, decizia nr. 1029/28.02.2019 pronunțată în dosar nr. 2747/216/2016.

11. Curtea de Apel Alba Iulia nu a înregistrat practică judiciară, opinia fiind în sensul stabilirii competenței în favoarea completelor specializate în litigiile cu profesioniști.

Tribunalul Sibiu - practică neunitară: decizia civilă nr. 653/09.06.2016 pronunțată în dosarul nr. 5614/306/2015 și sentința pronunțată în cadrul regulatorului de competență în același dosar de Curtea de Apel Alba Iulia din 22.11.2016.

12. Curtea de Apel Suceava - practică unitară la nivelul curții și al tribunalelor din circumscripție. În acest sens sunt: încheierea din 13.06.2019 pronunțată în dosar nr. 969/40/2019, încheierea din 06.03.2018 pronunțată în dosar nr. 3814/40/2017* și sentința nr. 17/13.06.2018 pronunțată în cadrul regulatorului de competență în același dosar de Curtea de Apel Suceava, sentința civilă nr. 148/28.03.2019 pronunțată în dosarul nr. 3814/40/2017**, decizia nr. 159/18.05.2016 pronunțată în dosar nr. 807/86/2015*.

13. Curtea de Apel Timișoara:

- Sentința civilă nr. 5/13.01.2015 pronunțată în dosar nr. 28619/325/2013*, sentința civilă nr. 79/CC/12.10.2017 pronunțată în dosar nr. 3734/208/2016*, sentința civilă nr. 5/F/CC/11.01.2018 pronunțată în dosar nr. 9106/325/2016* și decizia civilă nr. 709/A/13.06.2017 pronunțată în dosar nr. 3193/252/2015.

II. În cea de-a doua opinie, s-a menționat că secția civilă este cea competentă, iar nu secția specializată în materia litigiilor cu profesioniști, întrucât, independent de cadrul procesual al acțiunii (fie acțiunea persoanei păgubite împotriva asigurătorului, cu sau fără participarea persoanei vinovate, fie acțiunea în regres a asigurătorului împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului), cauza juridică a raporturilor de drept material deduse judecății este răspunderea delictuală a persoanei indicate drept responsabile de producerea accidentului. Faptul că plata sumelor de bani constând în despăgubiri revine asigurătorului în temeiul contractului de asigurare, este doar un element subsecvent, grefat în mod obligatoriu pe angajarea răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie a persoanei vinovate de producerea accidentului.

Prin urmare, deși calitatea procesuală pasivă a societății de asigurare este determinată de existența unui contract de asigurare încheiat cu intervenientul forțat, contract ce este încheiat de asigurător în exercitarea activității sale, în litigiile de acest tip, acțiunea este fundamentată pe răspunderea civilă delictuală a persoanei vinovate de producerea accidentului, răspunderea asigurătorului fiind o răspundere stabilită legal și din această perspectivă, reclamantul este obligat să dovedească întrunirea concomitentă a tuturor condițiilor legale de antrenare a răspunderii civile delictuale a intervenientului forțat.

Rezultă, așadar, că aceste litigii poartă asupra răspunderii civile delictuale pentru fapta ilicită a unei persoane fizice, pârâta societate de asigurare fiind chemată doar să acopere prejudiciul în locul persoanei vinovate, în limitele contractului de asigurare, în baza art. 54 alin.1 din Legea nr. 136/1995, respectiv, art. 22 din Legea nr. 132/2017, astfel că acțiunea formulată este o acțiune în daune delictuale.

Prin urmare, nu se poate spune că aceste litigii pot fi catalogate ca fiind „specializate”, cu consecința atragerii competenței materiale procesuale a secției specializate a tribunalului și a curții de apel, din moment ce nu este un litigiu fundamentat pe activitatea economică a profesioniștilor, ci pe răspunderea civilă delictuală a unei persoane fizice.

Argumentele care stau la baza acestei opinii sunt următoarele:

- nu se pune în discuție activitatea profesională a asigurătorului, ci o răspundere civilă delictuală, generată de fapta ilicită a persoanei vinovate de producerea accidentului, finalitatea litigiului fiind acoperirea prejudiciului produs prin fapta ilicită, iar nu verificarea activității profesionale a profesionistului, nici analiza răspunderii contractuale dintre asigurat și asigurător;

- independent de cadrul procesual al acțiunii, cauza juridică a raporturilor de drept material deduse judecății este răspunderea delictuală a persoanei indicate drept responsabile de producerea accidentului, iar faptul că plata despăgubirii îi revine asigurătorului în baza

contractului de asigurare este doar un element subsecvent, grefat în mod obligatoriu pe angajarea răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie a persoanei vinovate de producerea accidentului ca situație premisă. Prin urmare, nu contractul de asigurare este izvorul răspunderii civile delictuale, astfel încât nu există niciun motiv pentru asimilarea unui astfel de litigiu celor enumerate exemplificativ de art. 226 din Legea nr. 71/2011.

În sensul acestei opinii au fost pronunțate următoarele hotărâri:

1. Curtea de Apel Alba Iulia:

Tribunalul Sibiu – practică majoritară pe ambele secții civile: decizia civilă nr. 1137/27.11.2018 pronunțată în dosarul nr. 1106/787/2017, decizia civilă nr. 136/20.06.2013 pronunțată în dosar nr. 932/787/2011, decizia civilă nr. 884/08.10.2018 pronunțată în dosar nr. 7443/306/2017.

2. Curtea de Apel Brașov:

Sentința nr. 72/2019, dosar civil nr. 511/64/2019 – a fost stabilită competența în favoarea secției I civile a Tribunalului Brașov.

3. Curtea de Apel Bacău:

Tribunalul Bacău - Secția a II-a Civilă: încheierea nr. 2/05.02.2019 pronunțată în dosar nr. 5477/260/2017; încheierea nr. 94/17.09.2019 pronunțată în dosar nr. 3020/260/2018; încheierea nr. 10/15.10.2019 pronunțată în dosar nr. 6064/180/2019; încheierea nr. 93/10.09.2019 din dosar nr. 37340/299/2016*; decizia nr. 626/15.10.2019 pronunțată în dosar nr. 18322/180/2018; decizia nr. 1357/11.12.2018 pronunțată în dosar nr. 12167/180/2016.

4. Curtea de Apel București:

Secția a III-a Civilă pentru cauze cu minori și familiei - practică neunitară, opinie minoritară: decizia civilă nr. 1014/A/05.07.2019 pronunțată în dosar nr. 365/116/2018, decizia civilă nr. 194/13.03.2019 pronunțată în dosar nr. 17183/94/2016, decizia civilă nr. 1471/01.10.2013 pronunțată în dosar nr. 7486/236/2009*, decizia nr. 557A/17.11.2015 pronunțată în dosar nr. 2887/202/2014, decizia nr. 533A/06.11.2015 pronunțată în dosar nr. 2541/98/2014, decizia civilă nr. 379/23.04.2019 pronunțată în dosar nr. 768/292/2017, decizia civilă nr. 647A/07.05.2019;

Secția a IV-a Civilă, Secția a V-a Civilă, Tribunalul Giurgiu: deși practica este orientată în acest sens, conform punctului de vedere expus în adresa Curții de Apel București, nu au fost înaintate hotărâri relevante.

Tribunalul Ialomița, Secția I Civilă - hotărâri relevante: decizia civilă nr. 522 A/11.06.2015 pronunțată în dosarul nr. 2910/229/2013, decizia civilă nr. 1035/17.10.2017 pronunțată în dosar nr. 748/330/2017, decizia civilă nr. 1955F/12.12.2017 pronunțată în dosar nr. 604/330/2017, decizia civilă nr. 1620/F/13.10.2016 pronunțată în dosar nr. 1603/98/2016 și sentința civilă nr. 2023/F/14.12.2016 pronunțată în dosar nr. 1574/98/2016.

Judecătoria Slobozia, practică relevantă: sentința civilă nr. 1625/09.10.2018 pronunțată în dosar nr. 1039/312/2017, sentința civilă nr. 380/27.03.2018 pronunțată în dosar nr. 6032/312/2017.

Tribunalul Teleorman – Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și de contencios administrativ și fiscal.

5. Curtea de Apel Constanța:

Secția a II-a Civilă: practică judiciară neunitară; au fost atașate încheierea pronunțată la 20.12.2018 în dosar nr. 1285/88/2017* și decizia nr. 1065 pronunțată la 16.05.2019 de ÎCCJ în cadrul aceluiași dosar, în urma soluționării conflictului negativ de competență, competența fiind stabilită în favoarea Secției a II-a Civile a curții de Apel Constanța.

6. Curtea de Apel Cluj:

Secția I Civilă – în privința acțiunilor privind daune materiale și/sau morale, competența aparține secției civile, exemplificând: sentința civilă nr. 287/F/CC/2017 pronunțată în dosarul nr. 269/112/2017*, sentința civilă nr. 118/F/CC/2019 pronunțată în dosarul nr. 680/1285/2018 și sentința civilă nr. 107/F/CC/2019 pronunțată în dosarul nr. 1034/1285/2018, sentința civilă nr. 147/F/CC/05.09.2019 pronunțată în dosar nr. 1049/1285/2018.

Secția a II-a Civilă, practică unitară: sentința civilă nr. 46/04.06.2019 pronunțată în dosar nr. 3535/117/2018, sentința civilă nr. 109/07.10.2019 pronunțată în dosarul nr. 17903/211/2018, sentința civilă nr. 76/10.07.2019 pronunțată în dosarul nr. 148/219/2017, sentința civilă nr. 61/18.06.2019 pronunțată în dosarul nr. 267/117/2019 și sentința civilă nr. 71/02.07.2019 pronunțată în dosarul nr. 19417/211/2017, sentința civilă nr. 95/09.09.2019 pronunțată în dosar nr. 4528/117/2018, sentința civilă nr. 44/03.06.2019 pronunțată în dosar nr. 213/117/2019.

Tribunalul Cluj – practica neunitară.

Tribunalul Specializat Cluj - practică unitară, fiind atașate: decizia civilă nr. 954/A2019 pronunțată în dosar nr. 6485/211/2015, decizia civilă nr. 1379/A/2019 pronunțată în dosar nr. 26815/211/2017, decizia civilă nr. 1386/A/2019 pronunțată în dosar nr. 1379/219/2018, sentința civilă nr. 1490/2019 pronunțată în dosar nr. 4372/117/2018, încheierea civilă nr. 1226/A/2019 pronunțată în dosar nr. 1090/117/2019, decizia civilă nr. 1279/A/2019 pronunțată în dosar nr. 24388/211/2017, sentința civilă nr. 907/2019 pronunțată în dosar nr. 49/1285/2019, decizia civilă nr. 1101/A/2019 pronunțată în dosar nr. 42/211/2018, decizia civilă nr. 511/2017 pronunțată în dosar nr. 13497/211/2016 și decizia civilă nr. 1722/2017 pronunțată în dosar nr. 27915/211/2013.

Tribunalul Maramureș - Secția a II-a Civilă: opinie neunitară, făcându-se distincție între obiectul litigiilor, astfel: în cazul litigiilor având ca obiect despăgubirile cerute de terții vătămați prin accidente de circulație, opinia majoritară este în sensul competenței materiale procesuale a Secției I Civilă. În cazul litigiilor având ca obiect regresul asigurătorului împotriva persoanei vinovate, practica nu este unitară.

- **Secția I Civilă:** hotărâri relevante: decizia civilă nr. 128/A/21.03.2017, decizia civilă nr. 588/A din 07.11.2018 pronunțată în dosar nr. 2061/307/2014.

Tribunalul Sălaj - opinie unitară, nefiind identificate hotărâri judecătorești relevante

7. Curtea de Apel Galați:

În cadrul acestei curți de apel, litigiile au fost date în competența Secției I Civilă, conform hotărârilor colegiului de conducere nr. 72/2012 și 7/2013 pentru echilibrarea volumului de activitate al celor două secții, iar nu prin raportare la natura juridică a litigiilor.

În sensul celor menționate este sentința civilă nr. 62F/14.06.2019 pronunțată în dosarul nr. 11556/231/2015*.

Tribunalul Galați a diferențiat competența în funcție de tipul de contract de asigurare existent, respectiv poliță RCA sau contract CASCO, apreciind că în cazul litigiilor întemeiate pe o răspundere civilă delictuală în care era semnată o poliță RCA, competența revine Secției I Civile.

În acest sens: decizia civilă nr. 354/10.10.2019 pronunțată în dosarul nr. 15881/233/2018, încheierea pronunțată la 15.10.2014 în dosar nr. 2084/838/2012**, sentința civilă nr. 238/17.04.2014 din dosar nr. 7923/121/2013.

Tribunalul Brăila - Secția a II-a Civilă a considerat că litigiile au natură civilă, fiind întemeiate pe răspunderea civilă delictuală, iar Curtea de Apel Galați în soluționarea conflictelor de competență, a stabilit în același sens.

Secția I Civilă a aceleiași instanțe a opinat în sensul primului punct de vedere.

În sensul celor amintite: încheierea din data de 30.01.2019 pronunțată în dosar nr. 1390/113/2018, încheierea din 16.03.2017 pronunțată în dosar nr. 7536/196/2016* și sentința nr. 4/F din 12.04.2017 pronunțată de Curtea de Apel Galați în cadrul regulatorului de competență

din același dosar, încheierea pronunțată la 27.04.2017 în dosar nr. 375/196/2016* de Tribunalul Brăila - Secția a II-a Civilă de Contencios Administrativ și Fiscal și sentința civilă nr. 7/2017 pronunțată de Curtea de Apel Galați în conflictul de competență ivit în același dosar, încheierea pronunțată la data de 11.04.2017 în dosar nr. 1192/113/2017* de Tribunalul Brăila - Secția a II-a Civilă de contencios administrativ și fiscal și sentința civilă nr. 6/10.05.2017 de Curtea de Apel Galați în același dosar.

Tribunalul Vrancea - practică neunitară; nu s-a anexat practică relevantă.

8. Curtea de Apel Iași nu a înregistrat practică judiciară în materia analizată.

Tribunalul Iași a opinat în sensul că secția civilă este competentă material procesual în soluționarea litigiilor.

Tribunalul Vaslui a transmis aceeași opinie. Nu au fost atașate hotărâri relevante.

9. Curtea de Apel Oradea:

- Sentința civilă nr. 28/PI/23.03.2018 în dosar nr. 4199/111/2017*, sentința civilă nr. 4/C/31.01.2019 din dosar nr. 3807/111/2018*, sentința nr. 8/C/2019-PI pronunțată în dosar nr. 153/83/C/2019*, sentința nr. 10/C/2019-PI pronunțată în dosar nr. 365/83/C/2019*, sentința nr. 11/C/2019-PI pronunțată în dosar nr. 32/266/2017*, sentința nr. 18/C/2019 din dosar nr. 3647/111/2018*-PI, sentința nr. 22/C/2019-PI pronunțată în dosar nr. 18838/271/C/2016*-PI, sentința nr. 10/C/2018 din dosar nr. 4453/111/2017*, sentința nr. 197/LP/2018 pronunțată în dosar nr. 1215/111/2018, sentința nr. 225/LP/2019 pronunțată în dosar nr. 3647/111/2018*, încheierea nr. 24/C/CC/2018 pronunțată în dosar nr. 7228/111/2017*.

10. Curtea de Apel Ploiești, practică unitară.

11. Curtea de Apel Pitești:

Secția a II-a Civilă de contencios administrativ și fiscal - practică neunitară: încheierea din 6.11.2019 pronunțată în dosarul nr. 2394/109/2016*.

12. Curtea de Apel Târgu Mureș:

Sentința nr. 61/15.06.2017 pronunțată în dosarul nr. 11732/320/2012.

13. Curtea de Apel Timișoara:

Sentința civilă nr. 263/28.12.2017 pronunțată în dosarul nr. 9509/30/2017*.

Așadar, există și în prezent practică neunitară cu privire la interpretarea acestei probleme de drept, iar din verificarea site-ului ÎCCJ, se constată că această chestiune nu a fost dezlegată anterior de către instanța supremă prin mecanismul instituit de art. 519 Cod procedură civilă și la acest moment nu este înregistrată o cerere de recurs în interesul legii sau o cauză privind dezlegarea unor chestiuni de drept cu acest obiect, decizia de RIL nr. 18/2016 neavând dezlegări exprese și cu privire la această problemă de drept.

Încercarea de unificare a practicii prin abordarea problemei de drept la întâlnirile președinților secțiilor civile cu judecătorii I.C.C.J. organizate de I.N.M. a fost inefficientă, deoarece, așa cum se deduce din minuta întâlnirii ce a avut loc la Ploiești în 26 iunie 2019, s-au conturat cele două opinii, iar în urma dezbaterilor au fost votate ambele, cu egalitate de voturi.

În cadrul secției civile a Curții de Apel Brașov nu există practică judiciară unitară cu privire la această chestiune de drept, iar judecătorii s-au exprimat în sensul ambelor opinii menționate anterior. Cu majoritate de voturi, însă, s-a apreciat că, în acțiunile cu obiectul menționat, competența materială procesuală în soluționarea apelului îi revine secției specializate în materia litigiilor cu profesioniști, opinie împărțită și de membrii colegiului de conducere.

Având în vedere cele expuse, constatând că această problemă de drept a primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești din țară și considerând că este necesar ca printr-o decizie obligatorie să se stabilească modul unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale menționate,

În temeiul dispozițiilor art. 514 Cod procedură civilă și ale art. 19 alin. 1 lit. o din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin Hotărârea C.S.M. nr. 1375/2015,

Colegiul de conducere, cu unanimitate de voturi,

HOTĂRĂȘTE :

Art. 1. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru a se pronunța asupra unei probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești, respectiv *„competența materială procesuală a secțiilor civile în litigiile având ca obiect plata de despăgubiri materiale și morale formulate de terțele persoane păgubite prin producerea accidentelor de circulație, în care calitatea procesuală pasivă o are asiguratorul RCA , iar persoana vinovată are calitate de intervenient forțat sau de pârât alături de asiguratorul RCA, cât și în litigiile privind acțiunile în regres formulate de asigurator împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului. Natura juridică a răspunderii asiguratorului față de terțul păgubit (secțiile civile sau secțiile specializate în litigii cu profesioniști)”*.

Data astăzi, 16 decembrie 2019.

Colegiul de conducere :

Judecător Elena Barbu – Președintele Curții de Apel Brașov

Membri:

Judecător Răzvan Cosmin Dicu

Judecător Nicoleta Hădărean

Judecător Ramona Grațîela Milu

Judecător Anca Pîrvulescu

Judecător Otilia Diana Pop

Judecător Demis Marius Spărios

CONFORM CU
ORIGINALUL